

NA PŘÍKOPĚ 28
115 03 PRAHA 1

Sekce správní
Odbor správy majetku

č.j.: 2011 / 434 / 420

Výroční zpráva

**Archivu České národní banky
za rok 2010**

Sídlo archivu:

Česká národní banka, Na Příkopě 28, Praha 1, PSČ 115 03
tel. spojení 224 413 707, 224 413 710, 224 412 351, 224 413 759, e- mail: archiv@cnb.cz

Pracoviště archivu na pobočkách ČNB:

- České Budějovice, Lannova tř. 1, PSČ 371 35, tel. 387 744 137
- Plzeň, Husova 10, PSČ 305 67, tel. 377 174 331
- Ústí nad Labem, Klášterní 3301/11, PSČ 401 22, tel. 472 709 350
- Hradec Králové, Hořická 1652, PSČ 502 00, tel. 495 711 303
- Brno, Rooseveltova 18, PSČ 601 10, 542 137 208
- Ostrava, Nádražní 4, PSČ 702 00, 596 151 406

Zřizovatel archivu:

Česká národní banka, Na Příkopě 28, Praha 1

Archiv České národní banky je organizačně začleněn do referátu archivních a spisových služeb odboru správy majetku Sekce správní.

Akreditace podle zákona č. 499/2004 Sb.:

Rozhodnutí odboru archivní správy MV ČR o akreditaci archivu č.j. AS-93/1-2005 ze dne 24. dubna 2005.

I. Personální podmínky archivu:**Vedení archivu:**

- ředitel sekce správní
- ředitel odboru správy majetku
- vedoucí referátu archivních a spisových služeb

Počet pracovníků:

ústředí ČNB: 7 pracovníků
 pobočky ČNB: 6 pracovníků (1 pracovník na každé pobočce)

Z celkového počtu 7 zaměstnanců archivu mají 4 pracovníci v ústředí odborné vysokoškolské vzdělání 3 se zaměřením na archivnictví a 1 se zaměřením na historii.

Funkční zařazení pracovníků:

Funkční zařazení pracovníků Archivu ČNB je upraveno vnitřním předpisem České národní banky.

II. Celkové množství uložených archiválií

Počet fondů a sbírek: 59

Počet běžných metrů celkem: 6714 bm.

Stupeň zpracovanosti archivních souborů dle evidence PEVA:

- zpracováno – 1879,03 bm – tj. 27,98% (53 archivních fondů)
- nezpracováno – 4835, 88 bm – tj. 72,02% (4 archivní fondy)

Počet archivních pomůcek: 46

Přehled evidenčních údajů k 31.12.2010

Základní souhrnné informace ze základní evidence NAD (více viz příloha č. 2)

	počet arch. souborů celkem	metráž celkem (bm)	z toho nezpracováno (bm)	z toho zpracováno (bm)	z toho inventarizováno (bm)	počet pomůcek
Archiv ČNB	59	6714,37	4835,88	1879,03	253,00	46

V souvislosti s provedením státní kontroly Archivu ČNB odborem archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra České republiky dne 24. dubna 2010 byla překvalifikována část archivních pomůcek archivu. Vzhledem k formálním nedostatkům byly zastaralé archivní pomůcky přeřazeny mezi prozatímní inventární seznamy.

III. Výběr zpracování a využívání archiválií

1. Výběr archiválií:

Archiv ČNB dohlížel v průběhu roku 2010 na provádění skartačního řízení v České národní bance a vystavil 11 skartačních protokolů pro jednotlivé organizační útvary ČNB. Do fondu České národní banky bylo přijato v ústředí 31 bm dokumentů (498 úložných jednotek) a na pobočkách 16 bm archiválií (130 úložných jednotek). Celkem tedy fond Česká národní banka vzrostl o 47 bm archivních dokumentů (628 úložných jednotek). Stejně tak na základě skartačního protokolu utajovaných písemností bylo do archivního fondu Státní banky československé přijato 0,01 bm archivních dokumentů.

V prosinci roku 2010 převzal Archiv České národní banky dokumenty ze správního archivu Ministerstva financí ČR týkající se soukromého bankovního domu Petschek a spol., Praha. Celkově se jednalo o 25 bm (214 evidenčních jednotek). V průběhu roku 2011 budou tyto dokumenty zařazeny do evidence PEvA.

Výkony v roce 2010

Výběr archiválií a delimitace archiválií, celkové vnější změny

	Posouzeno celkem (bm)	Celkem vyřazeno		Počet protokolů o výběru § 3. odst. 1 + 2	
		v bm	v %	skartační řízení	mimo skart. řízení
Archiv ČNB	1102,5	1051,5	95,37	11	-

2. Zpracování archiválií:

V průběhu roku 2010 pracovníci archivu pokračovali v převodu inventářů archivních fondů do elektronické podoby za použití informačního systému ISAI (modul Pořádání), který byl vyvinut pro Archiv České národní banky firmou Bach, s r.o., Olomouc.

Ve stádiu rozpracovanosti se k 31.12. 2010 nacházejí tyto fondy:

- Živnostenská banka (ŽB)
- Státní banka československá (SBČS)
- Česká národní banka (ČNB)

Stupeň stávajícího zpřístupnění archivních souborů v elektronické podobě prostřednictvím Informačního Systému ArchIvu (ISAI) v modulu Vademecum:

- zpřístupněno – 33,21 % (55 archivních fondů)
- nezpřístupněno – 66,79 % (4 archivní fondy)

Zejména v první polovině roku 2010 pokračoval Archiv České národní banky v lokaci jednotlivých archivních fondů za pomoci Informačního systému archivu ISAI, modul Lokace,

do nových depotů vybudovaných v rámci záložního pracoviště České národní banky v Praze na Zličíně. Zároveň byla provedena i lokace archivních fondů České národní banky a Státní banky československé na pobočkách České národní banky.

3. Využívání archiválií:

Badatelská agenda:

V průběhu celého roku 2010 se uskutečnilo v Archivu České národní banky 244 badatelských návštěv, při celkovém počtu 44 badatelů (z toho 5 zahraničních). Průměrná měsíční badatelská návštěvnost tedy činila 20,33 návštěvy. Na jednoho badatele připadají průměrně více než pět badatelských návštěv. Nejčastějšími badateli v Archivu České národní banky byli studenti vysokých škol, především ekonomického a historického směru, vysokoškolská učitelé (zejména VŠE a FFUK) a pracovníci odborných vědeckých pracovišť.

Nejvíce studovanými tématy v archivu České národní banky v roce 2010 byly otázky vývoje bankovního systému Českých zemí, osudy významných osobností československého bankovníctví a historie významných československých společností zejména v období I. ČSR. Další významnou oblastí studia byl vývoj čsl. zahraničního obchodu a vývoje světových hospodářských oblastí z československé perspektivy. Poprvé byla také komplexně studována problematika pořádání mezinárodních vzdělávacích akcí Státní bankou československou (tzv. Mezinárodní bankovní škola).

Vyřízená korespondence:

Archiv ČNB vyřídil v průběhu roku 2010 celkem 75 písemných dotazů (analogových či digitálních). Z toho 21 dotazů se týkalo majetkoprávních otázek, tzv. reklamací. Zbylých 54 se věnovalo poskytnutí informací o historických směnných kursech československé měny a historické problematice (vývoj české a československé měny, vývoj českého a středoevropského bankovníctví).

Řada dotazů klientů je však také zodpovídána přímo telefonicky nebo i formou osobních konzultací. Významná část dohlédací agendy je pak vykonávána pro jednotlivé organizační útvary ČNB.

Využívání archiválií a provoz badatelny v roce 2010

	počet badatelů	z toho cizinci	badatelské návštěvy	rešerše pro		digitální kopie
				úřední potřebu	soukromou potřebu	
Archiv ČNB	47	3	244	21	54	-

4. Odborné a společenské aktivity archivu:

Pracovníci archivu se zúčastnili vědeckých konferencí a workshopů pořádaných Evropskou asociací pro bankovní a finanční historii – EABH (European Association of Banking and Financial History). Výroční konference Evropské asociace, která se konala

21. – 22. května 2010 v Bruselu pod záštitou National Bank of Belgium, se věnovala otázkám existence krizí v globalizovaném finančním světě, jejich příčinám a řešením. (Responding to Crises in the Global Financial Environment. Risk Management and Regulation). Součástí programu výroční konference byl i ji samotné předcházející workshop (20. května 2010), který se zabýval otázkami vzniku rizik v archivech bankovních institucí a možnostmi, jak jim předcházet (Risk Management in Archives: Hazards Old and New).

Od roku 2009 je Archiv České národní banky zastoupen i v jednom z vrcholných orgánů EABH – Academic Advisory Council (AAC), který připravuje vědecký program asociace a koordinuje její odborné projekty. V průběhu roku 2010 se konalo zasedání AAC v Bruselu dne 20. 5. 2010. Tímto orgánem byl také pracovník Archivu ČNB vybrán do výboru připravující program odborného workshopu, který se bude konat v Bukurešti v roce 2012. Archiv ČNB je dále zastoupen i ve sboru koordinátorů iniciativy EABH Corporate Culture Memory Task Force, která se věnuje monitorování finančních archivů v jednotlivých evropských státech. Jeden představitel Archivu ČNB se v roce 2010 také stal stálým členem komise pro udílení ocenění bankovním archivům Cultural Heritage Prize, která je nepravidelně udělována od roku 2008.

Mezinárodní spolupráce Archivu České národní banky se uskutečňuje i na půdě Evropské centrální banky. Ve druhé polovině roku 2009 zřídila pracovní skupinu ESCB Information Management Network, jejímž úkolem je prostředkovat komunikaci mezi archiváři, records managery a knihovníky centrálních bank Evropské Unie. Archiv České národní banky je v pracovní skupině zastoupen dvěma pracovníky. V roce 2010 (1. – 2. 3.) se konalo první pracovní zasedání této skupiny ve Frankfurtu nad Mohanem.

Pracovníci Archivu České národní banky se také společně s informatiky České národní banky zúčastnili 30. září 2010 již tradiční konference věnované problematice dlouhodobého uchovávání elektronických dokumentů pod názvem „Co po nás zbude“, která se konala v Národním archivu v Praze. Stejně tak se jeden pracovník Archivu ČNB podílel i na zasedání konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě, která se konala mimo jiné pod záštitou Národního archivu ve dnech 1. – 2. prosince 2010. Jeden zaměstnanec archivu také absolvoval 12. října 2010 odborný seminář Archivnictví a spisová služba, který se zaměřoval na otázky nové archivní legislativy. Archiv ČNB byl aktivně zastoupen jedním pracovníkem i na II. zasedání k problematice písemných pramenů k dějinám umění, které se konalo ve dnech 11. - 12. listopadu 2010 a bylo pořádáno Národní galerií v Praze.

Pracovníci Archivu České národní banky se také podílejí na chodu Společnosti pro hospodářské a sociální dějiny. Zaměstnanci se pravidelně účastní jejích valných hromad a odborných zasedání. Stejně tak se archiváři ČNB účastní i jednání České archivní společnosti a zejména její odborné tematické sekce specializovaných archivů.

Archiv ČNB se také účastní zasedání některých odborných pracovních skupin, jejichž práci organizuje odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR. V roce 2010 se jednalo o Rozšířenou pracovní skupinu pro nová „Základní pravidla pro zpřístupňování archiválií“. Zároveň se jedna pracovnice zúčastnila jednání prvního kulatého stolu k soupisu sekundárních sbírek napsů a sepulkrálních památek z fondů archivů ČR.

V průběhu roku 2010 umožnil Archiv České národní banky návštěvu svých prostor několika exkurzím. Tyto exkurze jsou vždy doprovázeny i odbornou přednáškou na dané téma. První z exkurzí proběhla dne 29. dubna 2010 a jejím tématem bylo seznámení studentů katedry archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

s typy diplomatického materiálu v archivních fondech bankovních institucí. Druhou pak byla 4. května 2010 exkurze studentů katedry hospodářských a sociálních dějin téže univerzity. jejím tématem byly finanční krize v minulosti.

Vzhledem ke své spolupráci s vysokými školami se pracovníci Archivu ČNB také podílí na procesu posuzování odborných studentských prací. V roce 2010 byl vypracován oponentský posudek na diplomovou práci studenta Vysoké školy ekonomické p. Martina Ráčka na téma Hospodářská situace druhé republiky.

Archiv České národní banky participuje na aktivitách spojených s činností Expozice České národní banky (stálá výstava „Lidé a peníze“), která seznamuje veřejnost s činností centrální banky státu ČNB. Pro Expozici poskytuje archiv servis v oblasti konzultační činnosti a zapůjčování archiválií. Archiv ČNB také napomáhá Expozici ČNB při doplňování jejích sbírek.

V souvislosti s výstavou „Život TGM na Hradě – všední i sváteční“, kterou uspořádala Kancelář prezidenta republiky k výročí 160. let od narození prezidenta T. G. Masaryka, byl Archiv České národní banky osloven se žádostí o zapůjčení obrazu „T.G. Masaryk s rodinou“. V druhé polovině roku začal archiv ČNB připravovat interní výstavu „Krása bankovních akcií“, která má za úkol prezentovat především bankovním zaměstnancům symboliku bankovních tzv. spekuláčních cenných papírů první poloviny 20. století.

V roce 2010 byl také započat výzkum bohemik z oblasti bankovníctví v zahraničních archivech. Proto byly uskutečněny dvě návštěvy, a to archivu Österreichische Nationalbank (21. – 24. 9. 2010) a Národní banky Slovenska (9. – 11. 11. 2010). Byly zde provedeny první sondy do relevantních archivních fondů, které ukázaly smysluplnost a význam dalšího rozšíření studia zahraničních archivů pro výzkum bankovních dějin Českých zemí.

5. Publikační činnost:

Příspěvky do odborných periodik a odborné přednášky

studie např.:

Kunert, Jakub: *EABH Survey*. In: EABH Bulletin 1/2010. Frankfurt am Main 2010. p. 5.

Kunert Jakub: JUDr. Jaroslav Preiss a jeho vztah k výtvarnému umění. Přednáška na 2. zasedání k problematice písemných pramenů k dějinám umění, v tisku.

Kunert Jakub: Mezinárodní aktivity Archivu České národní banky (EABH a AČNB). In: 13. celostátní konference archivářů České republiky. České archivy a zahraniční inspirace. Brno, 4. až 6. května 2009. Sborník příspěvků. Praha, Národní archiv 2010, s. 77-82.

Kunert Jakub: State of Archiving and Financial Archives in the Czech Republic. Text pro EABH CCMTF, v tisku.

Sedláčková Helena: Pohřební štíty z kostela Povýšení sv. Kříže v Doubravníku, *Paginae historiae* (Sborník Národního archivu), č. 18, 2010, s. 265-297.

Sedláčková Helena: Zemské desky krnovské. Svazek I. 1403-1522. Edice. Zpracoval Dalibor Prix, Opava 2008, 419 s. + 11 obr. příloh, Archivní časopis, roč. 60, č.1, 2010, s. 98-100.

6. Odkaz na webové stránky archivu:

http://www.cnb.cz/cz/archiv_cnb/

e-mailová adresa Archivu České národní banky

archiv@cnb.cz

IV. Stav archiválií

Vzhledem k tomu, že archivní fondy Archivu České národní banky jsou v současné době uloženy v nově zbudovaných archivních depotech, které plně splňují požadavky pro uložení archiválií, je fyzický stav spravovaných archivních fondů dobrý a nedochází k jejich dalšímu poškození. K částečnému poškození šesti fondů (příloha č. 2) došlo ještě před jejich novým uložením v rekonstruovaných archivních depotech budov poboček České národní banky.

V. Konzervace a restaurování archiválií

Archiv České národní banky nemá vlastní konzervátorskou dílnu. Pokud by byl nutný u spravovaných archiválií konzervátorský nebo restaurátorský zásah, byly by na tyto práce archivem nárokovány finanční prostředky z rozpočtu České národní banky.

V Praze 25. ledna 2011

Ing. Zdeněk Virius, v.r.
ředitel sekce správní

Ing. Michael Šatra, v.r.
ředitel odboru správy majetku

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví
Tab. č. 1: Základní souhrnné informace ze základní evidence NAD

Archiv	Počty, metráž a zpracovanost archivních souborů						Fyzický stav archiválií			Archivní pomůcky	
	Vykazované****			Celkem			metráž [bm]	metráž [%]	počet	počet	počet
	počet	metráž [bm]	metráž [%]	počet	metráž [bm]	metráž [%]					
1	2	3*	4**	5****	6*	7**	8****			9	10
610000100 - Archiv České národní banky	N:	20	4835,88	72,02	20	4835,88	72,02	nepoškozeno:		52	
	Z:	38	1879,03	27,98	38	1879,03	27,98	poškozeno:		7	
	I:	30	253,00	3,77	30	253,00	3,77	nezjištěno:		0	43
	Σ:	59	6714,91		59	6714,91					
<i>Dílčí souhrn oblasti 0:</i>	N:	20	4835,88	72,02	20	4835,88	72,02	nepoškozeno:		52	
	Z:	38	1879,03	27,98	38	1879,03	27,98	poškozeno:		7	
	I:	30	253,00	3,77	30	253,00	3,77	nezjištěno:		0	43
	Σ:	59	6714,91		59	6714,91					
Souhrn	2	3*	4**	5****	6*	7**	8****			9	10
	N:	20	4835,88	72,02	20	4835,88	72,02	nepoškozeno:		52	
	Z:	38	1879,03	27,98	38	1879,03	27,98	poškozeno:		7	
	I:	30	253,00	3,77	30	253,00	3,77	nezjištěno:		0	43
	Σ:	59	6714,91		59	6714,91					

Legenda: * N: [počet] ... archivní soubory s 95% nezpracované metráže
Z: [počet] ... archivní soubory s 95% zpracované metráže
I: [počet] ... archivní soubory s 95% inventarizované metráže
Σ: [počet] ... celkový počet archivních souborů (≠N;+Z;)

** N: [bm] ... nezpracovaná metráž
Z: [bm] ... zpracovaná metráž
I: [bm] ... inventarizovaná metráž
Σ: [bm] ... celková metráž archivních souborů (≠N;+Z;)

***

Vykazované ... archivní soubory se evidenčním statutem 1, 2 nebo 3

****

... vzhledem k celkové metráži

Číselník evidenčních statusů:

- 1 Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci
- 2 Archivní soubory uložené na základě smlouvy mimo instituci
- 3 Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy
- 4 Archivní soubory vydané vlastníkům a archivem evidované
- 5 Archivní soubory archivem pouze evidované

Archiv: Číslo: Zkrácený název archivního souboru: **Metráž (vše bm):** N: Z: I: **Zkrácený časový rozsah:**

Charakter poškození: 1 - křehký, lámavý					
	610000100 Archiv ČNB				
53	Jihočeská banka v Táboře, společnost s ručením omezeným	0,38	0,00	0,00	1914 - 1923
54	Bruselská průmyslová obchodní a pozemková společnost	2,48	0,00	0,00	1765 - 1934
P: 2	Mezisoučet 1 - křehký, lámavý:	2,86	0,00	0,00	Σ: 2,86

Charakter poškození: 2 - trhliny, přelomení					
	610000100 Archiv ČNB				
3	Rakousko-uherská banka	0,00	1,24	0,00	1818 - 1927
57	Táborský úvěrní ústav, peněžní společnost s ručením	0,33	0,00	0,00	1910 - 1937
58	Deutsche Landbank, filiálka Kaplice	0,41	0,00	0,00	1918 - 1943
P: 3	Mezisoučet 2 - trhliny, přelomení:	0,74	1,24	0,00	Σ: 1,98

Charakter poškození: 9 - poškozený rzí					
	610000100 Archiv ČNB				
69	Svaz záložen	0,24	0,00	0,00	1920 - 1938
P: 1	Mezisoučet 9 - poškozený rzí:	0,24	0,00	0,00	Σ: 0,24

Charakter poškození: 11 - poškozený prachem					
	610000100 Archiv ČNB				
51	Plzeňská banka v Plzni	27,37	0,00	0,00	1910 - 1948
54	Bruselská průmyslová obchodní a pozemková společnost	2,48	0,00	0,00	1765 - 1934
P: 2	Mezisoučet 11 - poškozený prachem:	29,85	0,00	0,00	Σ: 29,85

Celkový součet: P: 8 N: **33,69** Z: **1,24** I: **0,00** Σ: **34,93** bm

Legenda: P - počet přiřazení, N - metráž nezpracovaná; Z - zpracovaná; I - z toho inventarizovaná
Σ - celková metráž